

mig; der var ikke Tale om noget Tryk, saa jeg tror i Virkeligheden, at det er et Skræmmebillede, der er opstillet af Mænd, som slet ikke kjende Noget til Landboforholdene. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) ønskede nogle Udtalelser om Godsseernes Stilling, hvilket det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds fandt noget forunderligt. Jeg føler mig netop opfordret til af den Grund at omtale Forholdene i den Kreds, hvor jeg er valgt, og i den, hvor jeg bor. Der kjende vi aldeles ikke til noget Tryk fra Godsseernes og Adelsens Side. Jeg finder, det er min Pligt at udtale om disse to Kredse, at vi i den Henseende, Gud være lovet, ere fuldstændig fri for saadanne Ting og for alle de Misligheder, man har hørt en hel Del om her i disse Dage. Men deraf følger naturligt, at naar det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) og Maribo Amts 2den Valgkreds (Lund) tro, at Befolkningen er bleven led og kjed af de Rampe, der hidtil have været førte her i Landet, maa der ligge et fuldstændigt Bevis derimod i, at i disse Kredse, hvor der ikke er udøvet Tryk, men hvor enhver Mand har Lov til at stemme efter sin Overbevisning, har man endnu ikke opgivet Haabet om, at den Maade, hvorpaa der hidtil er kæmpet, vil blive til Nytte og Gæld for den almindelige Mand. Det er dette, jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, naar der er blevet talt om, at Grunden til det forskjellige Udfald af Valget skulde være Ledet og Kjebed hos den almindelige Mand, saa at de nu vilde vende sig til en anden Side. Jeg tror, at, naar Enhver faar Lov til at handle og stemme frit, vilde de Anskuelse, som have været raadende i de senere Aar, ogsaa veeblive at være det. Der er talt om en Retsbetjent i en af Lollands Kjøbstæder, og i Gaar udtalte det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) sin store Anerkjendelse af den Maade, hvorpaa den sieblikkelige Undersøgelse angaaende Valget i Svendborg Amts 3die Valgkreds fandt Sted efter de Standaler, som vare ffete. Jeg bad om Ordet i Gaar, men frasaltdt det igjen paa Grund af den fremrykkede Tid; jeg skal dog nu hertil bemærke, at Grunden til, at Undersøgelsen begyndte saa hurtigt, laa i, at nogle saa Timer efter, at Skandalen var forefalden, gif 15 Landboere op til Amtmanden og anmodede om Undersøgelse, og derefter fik vedkommende Retsbetjent Ordre til sieblikkelig at undersøge det Forefaldne. Det er saaledes fra Landboernes Side, at Anledningen er givet til Undersøgelsen. Forholdene vare iøvrigt saadanne, at en stor Del af Landboerne i de nærmeste Sogne næste Morgen mødte i Byen og fulgte den vedkommende Valgkandidat til Jernbanen, for at han ikke skulde lide Overlast. Der er talt saa meget om, at Kjøbstæberne blive forulempede ved, at Landboerne op-

rette Forbrugsforeninger og deslige. Jeg tror, det er en Overdrivelse, jeg tror, at der i saa Henseende ikke bliver gjort ret Meget, om der end bliver talt noget derom. Men man maa ikke forglemme, at den Maade, paa hvilken Kjøbstadfolkene somme Steder stille sig overfor Landboerne, virkelig er af den Natur, at de næsten kunne befrygte at komme ind til Kjøbstaden. Saadanne Forhold ere ulykkelige, og det vilde være i høi Grad behageligt, om det eventuelle Udvalg vilde undersøge de forunderlige Forhold, som i de sidste Aar have udviklet sig under Valgkampen. Jeg skal indskrænke mig til dette, idet jeg hævder, at i de Kredse, jeg kjender, og hvor der ikke fra Godsseernes Side er lagt noget Tryk paa Valgerne, har Befolkningen ogsaa ved det sidste Valg hævdet den Stilling, som den tidligere har indtaget.

Buss: Det ærede Medlem for Kjersteminde (N. Andersen) begyndte med at sige, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) havde talt saa høitideligt. Det forekommer mig nu, at det skulde det ærede Medlem for Kjersteminde være den Sidste til at begynde med, thi jeg tror, at meget af den Belvillie, han har erhvervet sig, har han netop høstet, fordi han har en særlig Routine i at tale høitideligt. Men det skal jeg ikke komme ind paa. Det ærede Medlem kom imidlertid med en Udtalelse, som i høieste Grad forbausede mig; thi dersom jeg ikke har misforstaaet den, have de en løierlig Moral derovre paa Fyn. Han udtalte nemlig, at det var ganske naturligt, at Husmændene søgte at gjøre sig deres Valgret saa fordelagtig som mulig (Afbrydelse). Saaledes opfattede jeg ham, og jeg tror ligeledes det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (Holm). Jeg kan ikke forstaa, at det skulde være Mening, at Stemmerne kunne sælges for en Daler eller to, og at Valgerne ikke skulde have større Respekt for Stemmeretten. Efter min Erfaring maa jeg protestere mod den Moral. Bagefter talte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville), og dette ærede Medlem lod til at være særlig inde i vore Forhold ude paa Landet. Jeg hørte nok, hvorledes det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds forundrede sig over, hvordan han kunde kjende til disse Forhold i en saa grangivelig Grad, som han udtalte sig til; men hvad der særlig forundrede mig og Andre med var, hvad han i sin Tid fortalte os om Husmændenes Stilling. Hvorledes kan det ærede Medlem være saa særdeles inde i vore Forhold paa Landet. Det forundrede mig særligt at høre dette ærede Medlem udtale sig derom med særligt Bifald af det ærede Medlem, som afbrød mig, fordi han altid sagde, naar vi talte det Mindste om Forholdene herinde i Kjøbenhavn, s. Ex. om Theatersagen: I maa undskyldes, I kjende ikke til Forholdene, derfor ere Eders Udtalelser, Eders Domme ikke fuldt paalide-